

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

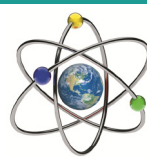
№10(1)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 282 sahifa,
2-oktyabr, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – Sotsiologiya fanlari nomzodi, dotsent

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Woosyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (PhD)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis instituti dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Raxmonova Z. A. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Rakhmonova Z.A. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oğlu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Raqamli oliy ta'lim boshqaruvida kommunikativ kreativlikni rivojlantirishning tashkiliy pedagogik mexanizmi	10
Mamatova Xilola Muxiddinovna	
Ta'lim jarayonida sun'iy intellektdan foydalanishning ijobiy va salbiy jihatlari: tizimli tahlil va strategik yondashuvlar	14
Zamira Nishanova	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda muloqot va ijodiy faoliyat orqali o'zini namoyon etish ko'nikmalarini shakllantirish	17
Abdug'afforova Navbahoroy Botirjon qizi	
Raqamli sivilizatsiya davrida oliy ta'limda axborot-analitik kompetensiyani shakllantirishning nazariy-pedagogik asoslari	22
Oybek Davlatov	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirishda o'yin texnologiyalarining ahamiyati	27
Bekmuhamedova Muhlisa Abdusattarovna	
Jaloliddin Rumiy asarlarida komil inson va shaxsiy kamolot masalalari	33
Qodirova Madina Odiljon qizi	
Interfaol ta'lim texnologiyalari asosida o'quvchilarning ijodiy va tanqidiy fikrlash kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik imkoniyatlari	37
Ergasheva Shaxnoza Baxtiyor qizi	
Rhythmic Gymnastics: a Harmony of Art and Sport	42
Hurshida Murzoyeva	
Sport to'garaklari mashg'ulotlarining talaba-yoshlar jismoniy rivojlanishiga ta'siri	46
Jabborova Sevara Asroqul qizi	
Inklyuziv ta'lim sub'yektlari hamkorligini boshqarishning innovatsion pedagogik mexanizmlari	51
Kuranboyeva Ozoda Xakimovna	
Maktabdan tashqari ta'lim muhitining o'quvchilar ijtimoiy-emotsional rivojlanishiga ta'sir etuvchi pedagogik omillari	57
Mexriniso Nosirova	
Yangi O'zbekistonda maktabgacha va maktab ta'limi tizimi uchun zamonaviy pedagog kadrlar tayyorlashning rivojlanish istiqbollari	61
Sodiqova Yulduzxon Maxamat qizi	
Integrating Culture in Language Teaching and Developing Intercultural Tolerance: Pedagogical Approaches and Classroom Implications	65
Tairova Ruzakhon Umidbek qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida darsga ijobiy munosabatlarni shakllantirish va rivojlantirish texnologiyalari	71
Tursunbayeva Yulduz	
Sun'iy intellekt asosidagi adaptiv ta'lim muhitining pedagogik-psixologik nazariy asoslari	75
Xakimov Utkirbek Ilhomjon o'g'li	
O'zbek xalq cholg'ulari orkestri ijrochiligi san'atining rivojlanish tarixi va uning pedagogik ta'limdagi o'rni ...	79
Miskinova Sabina Ziyadxon qizi	
Преодоление узбекско-русской лингвокультурной интерференции при текстоворждении студентов-филологов: методический аспект	85
Тахирова Маъсуда Абдужаббор кизи	
Инновационные методы преподавания русского языка в вузах Узбекистана: развитие коммуникативной и речевой компетенции учащихся	91
Шокаримова Камола Абдуллаевна	

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida yumshoq ko'nikmalarni shakllantirishning nazariy-metodologik asoslari....	98
<i>Yakubjonov Xasan Qahramonovich</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ilmiy-ijodiy kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyalari	103
<i>Umarov Xusniddin Egamboyevich</i>	
Sport maktabi o'quvchilarida yengil atletika intervalli mashg'ulotlari yordamida chidamlilikni oshirish	107
<i>Shuxrat Xudoyberdiyev Mamayusupovich, Abduqahhorov Nuriddin Xabibulloyevich</i>	
O'zbek va jahon adabiyoti matnlarini qiyosiy tahlil qilishda sun'iy intellekt va kompyuter lingvistikasining o'rni	112
<i>Sodikova Makhliyo</i>	
Milliy va umuminsoniy qadriyatlarga asoslangan harbiy tarbiya metodlari	117
<i>A'zamov Inom Salimjonovich</i>	
Boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining inklyuziv ta'lim sharoitida o'quvchilar bilan ishlashda STEAM yondashuvidan foydalanish metodikasini takomillashtirish	121
<i>Abidjanova Vasila To'likinovna</i>	
Kommunikativ topshiriqlar asosida ingliz tilida gapirish ko'nikmasini rivojlantirishning metodik imkoniyatlari	129
<i>Prenova Gulsara Barlikbayevna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining pedagogik nutqiy kompetentligini rivojlantirishning nazariy asoslari	134
<i>Meyliqulova Manzura Abdullayevna</i>	
Kasbiy ta'lim sifatini boshqarishda sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish	138
<i>Ne'matova Zarina Furqat qizi</i>	
Kimyoning asosiy tushuncha va qonunlarini aksiomatik asosda talqin qilishning ilmiy-pedagogik ahamiyati	141
<i>Kamolova Nargiza Ibragimovna</i>	
Моделирование процесса формирования патриотизма у курсантов на основе культурного наследия казахской и узбекской интеллигенции	147
<i>Малдыбаев Куандик Бекбауович</i>	
Bo'lajak tarjimonlarda mumtoz asarlardagi leksik-frazeologik birliklarni tarjima qilish kompetensiyasini shakllantirish ("Firdavs ul-iqbol" asari misolida)	152
<i>Borasulova Dilnoza Dilmurodjon qizi</i>	
WHY I+1 is Not the ZPD: Reassessing Input-Based and Sociocultural Accounts of EFL Development	155
<i>Sattarova Zulxumor Nodirbek kizi</i>	
Лингвометодическая компетенция учителя русского языка: генезис понятия и структура в современной педагогической науке	159
<i>Икрамова Мунира Маруфжановна</i>	
Kasbiy axloq va pedagogik madaniyat masalasini tadqiq etishda ilmiy tadqiqot metodlarining o'rni va vazifalari	163
<i>Kazakov Shavkat Norqobilovich</i>	
Kichik maktab yoshidagi bolalar nutq faoliyatida ijtimoiy muhitning psixologik roli	168
<i>Shadiyev Feruz Djaxonovich</i>	
Intellektida nuqsoni bo'lgan kichik maktab yoshidagi o'quvchilarning so'z boyligini boyitishda o'yin texnologiyasidan foydalanish	173
<i>Xolmuxamedova Zilola Azimovna</i>	
PIRLS xalqaro baholash dasturida matn bilan ishlashning asosiy turlari va ularni boshlang'ich ta'limda qo'llash metodikasi	178
<i>Yusupova Gulshiraxan Zinatdinovna</i>	
Ona tili ta'limida sun'iy intellekt vositalaridan foydalanish orqali o'qituvchilarning kasbiy mahoratini oshirish	183
<i>Toshmatova Yulduz Olloqulovna</i>	
Kompetentlikka asoslangan ta'limda pedagogning kasbiy madaniyatining o'rni	190
<i>Xojamov Ilhomjon Rahmonaliyevich</i>	

Boshlang'ich ta'limda darslik va o'quv lug'atlari integratsiyasi asosida o'quvchilarning lingvistik-kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish	195
<i>Ergasheva Tuyg'unoy Shavkatjon qizi</i>	
Bo'lajak musiqa ta'limi o'qituvchilarining raqamli-pedagogik kompetensiyasini rivojlantirishning integrativ-metodik modelini takomillashtirish	201
<i>Ataboyeva Muxlisa Azimjon qizi</i>	
Raqamli ta'lim nazariyasi va metodikasi asosida oliy ta'lim pedagoglarining kasbiy faoliyatini takomillashtirish.....	209
<i>Choriyeva Lobar Fayzullo qizi, Safarov Azamat Rasul o'g'li</i>	
Inklyuziv ta'limda o'quvchilarning individual ehtiyojlarini aniqlash va ularga mos pedagogik yondashuvlarni tashkil etish	214
<i>Avazova Ozoda Ashurali qizi</i>	
Integrativ yondashuv asosida talabalarning kreativ faoliyatini rivojlantirishning pedagogik texnologiyalari ...	219
<i>Abdusabirova Laylo Azizjon qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining imloviy savodxonligini oshirish usullari	224
<i>Ashurova Zilolaxon Baxodir qizi</i>	
Boshlang'ich ta'limda Jeopardylabs platformasi asosidagi o'yin-topshiriqlarnig dars samaradorligidagi ahamiyati.....	229
<i>Atayeva Baxrinisa Abduvaxidovna</i>	
Tasviriy san'at talabalarida perseptiv qobiliyatlarni rivojlantirishning pedagogik-psixologik asoslari	233
<i>Bazarova Muyassarxon Maxamadyusubovna</i>	
What Trainee English Teachers Notice in AI-Generated Assessment Tools: Fault Detection in Two Tesol Cohorts	238
<i>Dildora Kdirbayeva</i>	
Zamonaviy didaktik vositalar asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy kometensiyasini rivojlantirish mexanizmi.....	246
<i>Ergasheva Ma'mura Suyunovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida "Ilk qadam" milliy o'quv dasturi asosida bolalarning har tomonlama rivojlanishini ta'minlashning pedagogik asoslari.....	250
<i>Ergasheva Umrinisso Komilovna</i>	
Aqli zaif bolalarda kommunikativ ko'nikmalarni shakllantirishning diagnostik mezonlari va ko'rsatkichlari ...	254
<i>Hamraqulova Durdona Dilshod qizi</i>	
Parent Preparation for Meaningful Participation in Inclusive Education.....	258
<i>Muazzam Bakhtierovna Abdurakhmanova</i>	
Oliy ta'limning nofilologik yo'nalishlarida til ta'limi darsliklari mazmunini bosqichma-bosqich loyihalash	262
<i>Muxamedova Muhlisa Avazjon qizi</i>	
Interyer dizayn ta'limida sun'iy intellekt: bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyasini shakllantirish metodikasi.....	268
<i>Rustamov Kamoliddin Ziyodulla o'g'li</i>	
Differences Between Professional and Amateur Boxing	273
<i>Shuhrat Dilmuradov</i>	
Лингводидактический потенциал интерактивного обучения в развитии речевой компетенции пятиклассников.....	277
<i>Ергашева Эльвира Владимировна</i>	

BOSHLANG'ICH TA'LIMDA DARSLIK VA O'QUV LUG'ATLARI INTEGRATSIYASI ASOSIDA O'QUVCHILARNING LINGVISTIK-KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH

Ergasheva Tuyg'unoy Shavkatjon qizi

Buxoro davlat pedagogika instituti,
Boshlang'ich ta'lim nazariyasi va metodikasi kafedrası
katta o'qituvchisi, p.f.f.d.(PhD)

Annotatsiya: Mazkur maqolada boshlang'ich ta'limda darslik va o'quv lug'atlari integratsiyasi asosida o'quvchilarning lingvistik-kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish masalasi tadqiq etilgan. Tadqiqotning dolzarbligi boshlang'ich sinf o'quvchilarining so'z boyligini kengaytirish, lug'aviy birliklarning ma'nosini anglash, ularni nutqiy vaziyatga mos ravishda qo'llash hamda o'quvchilarda mustaqil lug'at bilan ishlash ko'nikmalarini shakllantirish zarurati bilan belgilanadi. Tadqiqotda darslikdagi leksik materiallarni o'quv lug'atlaridagi izoh, sinonimik, antonimik, grammatik va kontekstual ma'lumotlar bilan bog'lashga asoslangan integrativ metodik model taklif etilgan. Modelning motivatsion-maqсадli, mazmuniy, jarayonli va diagnostik-baholash komponentlari ishlab chiqilgan. Darslik-lug'at-topshiriq-nutqiy faoliyat ketma-ketligi asosida mashqlar tizimi tavsiya etilgan. Mazkur yondashuv o'quvchilarning leksik, grammatik, fonetik, semantik va kommunikativ ko'nikmalarini o'zaro bog'liq holda rivojlantirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: boshlang'ich ta'lim, darslik, o'quv lug'ati, lingvistik kompetensiya, kommunikativ kompetensiya, lug'at bilan ishlash, integratsiya, leksik kompetensiya, nutqiy faoliyat, metodika.

Abstract: This article examines the improvement of the methodology for developing primary school students' linguistic and communicative competences through the integration of textbooks and educational dictionaries. The relevance of the study is determined by the need to expand pupils' vocabulary, develop conscious understanding of lexical units, use words appropriately in communicative situations, and form independent dictionary-use skills. An integrative methodological model is proposed based on linking lexical materials presented in textbooks with definitions, synonyms, antonyms, grammatical information and contextual examples provided in educational dictionaries. The model includes motivational-target, content, procedural, and diagnostic-evaluative components. A system of exercises based on the sequence "textbook - dictionary - task - speech activity" is proposed. The study demonstrates the methodological potential of integrating textbooks and educational dictionaries for the interconnected development of lexical, grammatical, phonetic, semantic and communicative skills of primary school students.

Key words: primary education, textbook, educational dictionary, linguistic competence, communicative competence, dictionary skills, integration, lexical competence, speech activity, teaching methodology.

Аннотация: В статье рассматривается проблема совершенствования методики развития лингвистико-коммуникативных компетенций учащихся начальных классов на основе интеграции учебника и учебных словарей. Актуальность исследования обусловлена необходимостью расширения словарного запаса младших школьников, осознанного понимания значения языковых единиц, их правильного использования в речевых ситуациях и формирования навыков самостоятельной работы со словарём. Предлагается интегративная методическая модель, основанная на взаимосвязи лексического материала учебника с толкованиями, синонимическими, антонимическими, грамматическими и контекстуальными сведениями учебного словаря. Определены мотивационно-целевой, содержательный, процессуальный и диагностико-оценочный компоненты модели. Разработана система упражнений по принципу “учебник - словарь - задание - речевая деятельность”. Обосновано, что интеграция учебника и словаря создаёт условия для комплексного развития лексических, грамматических, фонетических, семантических и коммуникативных умений учащихся.

Ключевые слова: начальное образование, учебник, учебный словарь, лингвистическая компетенция, коммуникативная компетенция, работа со словарём, интеграция, лексическая компетенция, речевая деятельность, методика.

KIRISH

Bugungi ta'lim jarayonida boshlang'ich sinf o'quvchilarining nafaqat muayyan bilimlarni egallashi, balki o'zlashtirilgan bilimlarni turli kommunikativ vaziyatlarda mustaqil qo'llay olishi muhim natija sifatida qaralmoqda. Ayniqsa, ona tili ta'limida o'quvchining til birliklarini anglash, ularning ma'no va vazifalarini farqlash, og'zaki va yozma nutqda to'g'ri qo'llash qobiliyati lingvistik-kommunikativ kompetensiyaning asosiy ko'rsatkichlaridan biridir.

O'zbekistonda ona tili ta'limining me'yoriy-metodik asoslarida ham o'quvchining fikrini og'zaki va yozma tarzda to'g'ri, ravon va mazmunli ifodalashi, o'zgaralar fikrini anglay olishi hamda til imkoniyatlaridan samarali foydalanishi muhim vazifalar sifatida belgilangan. Amaldagi metodik tadqiqotlarda boshlang'ich sinf o'quvchilarining lingvistik kompetensiyasini shakllantirishda fonetik, leksik, grammatik va nutqiy faoliyatning o'zaro bog'liqligiga e'tibor qaratilmoqda.

Bunday sharoitda darslikni o'quv jarayonining yagona axborot manbai sifatida emas, balki boshqa ta'lim resurslari bilan o'zaro aloqador holda qo'llash zarur. Ana shunday resurslardan biri o'quv lug'atlaridir.

O'quv lug'ati o'quvchiga notanish so'zning ma'nosini aniqlash, uning talaffuzi va imlosini tekshirish, sinonim yoki antonimini topish, grammatik xususiyatlarini anglash va so'zni kontekstga mos qo'llash imkonini beradi. Xalqaro pedagogik leksikografiya tadqiqotlarida ham maktab lug'atlari tilni qabul qilish va ishlab chiqarish jarayonlarida muhim vosita sifatida talqin qilinadi hamda o'quvchilarga lug'atdan foydalanish strategiyalarini maxsus mashqlar orqali o'rgatish zarurligi ta'kidlanadi.

Shu jihatdan darslik va o'quv lug'atlarini alohida-alohida emas, balki yagona metodik tizim sifatida qo'llash boshlang'ich ta'limda o'quvchilarning lingvistik-kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirishning istiqbolli yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

Tadqiqotning maqsadi - boshlang'ich ta'limda darslik va o'quv lug'atlari integratsiyasi asosida o'quvchilarning lingvistik-kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasini nazariy va metodik jihatdan takomillashtirish.

Tadqiqotning vazifalari quyidagilardan iborat:

- darslik va o'quv lug'atlari integratsiyasining pedagogik imkoniyatlarini aniqlash;
- lingvistik-kommunikativ kompetensiyaning boshlang'ich ta'limdagi tarkibiy qismlarini belgilash;
- darslikdagi leksik materiallarni lug'at materiallari bilan integratsiyalash mexanizmini ishlab chiqish;
- lug'atdan foydalanish ko'nikmalarini rivojlantiruvchi mashqlar tizimini taklif etish;
- integratsiyalashgan metodikaning diagnostik mezonlarini aniqlash.

Tadqiqotning ilmiy farazi shundan iboratki, agar darslikdagi leksik va grammatik materiallar o'quv lug'atlaridagi semantik, grammatik, fonetik va kontekstual ma'lumotlar bilan tizimli ravishda bog'lansa, o'quvchilarning lingvistik birliklarni ongli o'zlashtirishi va ularni kommunikativ vaziyatlarda qo'llash samaradorligi ortadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Boshlang'ich ta'limda o'quvchilarning lingvistik va kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirish masalasi ona tili o'qitish metodikasining muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

K. Qosimova, S. Matchonov, X. G'ulomova, Sh. Yo'ldosheva va Sh. Sariyevning tadqiqotlarida boshlang'ich sinflarda ona tili ta'limini tashkil etish, o'quvchilarning nutqiy faoliyatini rivojlantirish hamda til birliklarini amaliy

o'zlashtirishning metodik asoslari yoritilgan ^[1]. B. To'xliyev, M. Shamsiyeva va T. Ziyodova tomonidan esa ona tili o'qitishda til birliklarini mazmun, mashq va nutqiy faoliyat bilan bog'liq holda o'zlashtirish masalalariga e'tibor qaratilgan ^[2].

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida lingvistik va kommunikativ kompetensiyalarni shakllantirishga bag'ishlangan mahalliy tadqiqotlarda ham integrativ va faoliyatga yo'naltirilgan yondashuvlarning ahamiyati ko'rsatiladi. D. Abduvaliyeva va O. Qayumova lingvistik kompetensiyalarni takomillashtirish masalalarini o'rgangan bo'lsa ^[5], M. Qayumova boshlang'ich sinf ona tili darslarida kommunikativ kompetensiyalarni rivojlantirish metodikasini tahlil qilgan ^[7]. A. Reyembayeva esa bog'lanishli nutqni rivojlantirishning lingvistik asoslarini yoritgan ^[8].

O'quv lug'atlaridan foydalanish masalasi pedagogik leksikografiya doirasida alohida tadqiqot yo'nalishi sifatida qaraladi. D. Murodullayeva boshlang'ich sinf darsliklarida lug'atlar bilan ishlash metodikasini yoritib, lug'aviy materialni darslik mazmuni bilan bog'lash zarurligini ta'kidlaydi ^[9]. S. Zerdeli boshlang'ich ta'limda lug'at bilan ishlash ko'nikmalari va strategiyalarini maxsus o'rgatish tamoyillariga e'tibor qaratadi ^[10]. G. Omarova va M. Kenzhagaliyeva hamda G. T. Sadvakas, G. Zh. Omarova va A. O. Abdykadyrov tadqiqotlarida boshlang'ich sinf o'quvchilarida lug'atdan foydalanish ko'nikmalarini shakllantirish uchun tizimli metodik ish olib borish zarurligi asoslangan ^[11; 12].

Mazkur tadqiqotlar boshlang'ich ta'limda lingvistik-kommunikativ kompetensiyalarni rivojlantirish hamda lug'atdan foydalanish ko'nikmalarini shakllantirishning nazariy va metodik asoslarini belgilab beradi. Biroq darslik va o'quv lug'atini yagona metodik tizim sifatida integratsiyalash, darslikdagi leksik materialni lug'atdagi semantik, grammatik, fonetik va kontekstual ma'lumotlar bilan izchil bog'lash hamda bu jarayonni nutqiy faoliyat bilan yakunlash masalalari alohida metodik model sifatida yetarli darajada tizimlashtirilmagan. Shu sababli darslik-lug'at-topshiriq-nutqiy faoliyat integratsiyasiga asoslangan metodik yondashuvni ishlab chiqish mazkur tadqiqotning muhim yo'nalishini tashkil etadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda nazariy tahlil, qiyosiy tahlil, pedagogik kuzatish, darslik va o'quv lug'atlari mazmunini tahlil qilish, modellashtirish, pedagogik diagnostika va metodik umumlashtirish usullaridan foydalanildi.

Tadqiqotning metodologik asosini kompetensiyaviy, kommunikativ, faoliyatga yo'naltirilgan, integrativ va shaxsga yo'naltirilgan yondashuvlar tashkil etadi.

Kompetensiyaviy yondashuv nuqtayi nazaridan o'quvchining faqat til haqidagi bilimlari emas, balki mazkur bilimlarni amaliy nutqiy vaziyatlarda qo'llash qobiliyati asosiy natija sifatida qaraladi. Kommunikativ yondashuv esa til birliklarini real yoki modellashtirilgan muloqot vaziyatlarida qo'llashni nazarda tutadi.

Xalqaro til ta'limi tajribasida kommunikativ kompetensiya bilan bir qatorda o'quvchining muloqot jarayonida faol subyekt sifatida ishtirok etishi, o'zaro ta'sir, matn bilan ishlash va ma'noni boshqalarga tushunarli shaklda yetkazish kabi faoliyatlar ham muhim hisoblanadi. CEFR Companion Volume kommunikativ faoliyatni qabul qilish, ishlab chiqarish, o'zaro ta'sir va vositachilik faoliyatlari bilan bog'laydi.

Tadqiqotda "darslik-lug'at-o'quvchi-nutqiy faoliyat" tizimi asosiy metodik birlik sifatida belgilandi.

Mazkur tizim quyidagi ketma-ketlikda amalga oshiriladi:

Darslikdagi matn → notanish yoki muhim so'zni aniqlash → o'quv lug'atidan ma'lumot izlash → so'z ma'nosini kontekstda tekshirish → so'z bilan mashq bajarish → og'zaki/yozma nutqda qo'llash → refleksiya va baholash.

Bunda lug'at bilan ishlash faqat "so'z ma'nosini topish" bilan cheklanmaydi. O'quvchi so'zning:

- lug'aviy ma'nosini;
- ko'chma yoki o'z ma'nosini;
- sinonim va antonimlarini;
- imlosini;
- talaffuzini;
- grammatik xususiyatlarini;
- gapdagi vazifasini;
- nutqiy vaziyatga mosligini

aniqlashga yo'naltiriladi.

Xalqaro tadqiqotlarda boshlang'ich sinf o'quvchilariga bosma va elektron lug'atlardan foydalanish ko'nikmalarini maxsus o'rgatish mustaqil ta'lim faoliyatini rivojlantirish bilan bog'lanadi.

Shuningdek, o'zbek metodik tadqiqotlarida ham boshlang'ich sinflarda lingvistik o'quv lug'atlaridan foydalanish ko'nikmasini shakllantirish uchun izohli va imlo lug'atlaridan foydalanish, alifbo tartibini o'rgatish hamda lug'at bilan ishlashga doir topshiriqlarni tizimli tashkil etish zarurligi ko'rsatilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot natijasida darslik va o'quv lug'atlari integratsiyasi asosida lingvistik-kommunikativ kompetensiya rivojlantirishning integrativ-metodik modeli ishlab chiqildi.

Modelning *birinchi komponenti* - **motivatsion-maqсадli komponent**. Unda o'quvchining so'z ma'nosini mustaqil izlashga bo'lgan qiziqishini shakllantirish, lug'atdan foydalanishning zarurligini anglatish va darsning kommunikativ maqsadini belgilash nazarda tutiladi.

Ikkinchi komponent - **mazmuniy komponent**. Unda darslikdagi asosiy leksik birliklar o'quv lug'atidagi ma'lumotlar bilan bog'lanadi. Masalan, darslik matnida "jasorat" so'zi uchrasa, o'quvchi lug'atdan uning ma'nosini topadi, sinonimik qatorini aniqlaydi, "jasoratli" so'zi bilan bog'laydi va mazkur birliklar ishtirokida gap tuzadi.

Uchinchi komponent - **jarayonli komponent**. Bu bosqichda o'quvchi darslik va lug'at bilan bevosita faoliyat olib boradi. Jarayon quyidagi algoritm asosida tashkil etiladi:

To'rtinchi komponent - **diagnostik-baholash komponenti**. Bunda o'quvchining so'z ma'nosini aniqlashi, lug'atdan kerakli ma'lumotni topishi, uni kontekst bilan bog'lashi va nutqda qo'llay olishi baholanadi.

Tadqiqot davomida darslik va lug'at integratsiyasiga asoslangan mashqlarni to'rt darajada tashkil etish maqsadga muvofiq deb topildi.

Birinchi daraja - **reproduktiv mashqlar**. O'quvchi tayyor lug'aviy ma'lumotdan foydalanadi. Masalan: "So'zning lug'aviy ma'nosini toping".

Ikkinchi daraja - **analitik mashqlar**. O'quvchi so'zning ma'nosini matn kontekstidan va lug'atdan foydalanib taqqoslaydi. Masalan: "So'z matnda qanday ma'noda qo'llanganini aniqlang".

Uchinchi daraja - **kommunikativ mashqlar**. O'quvchi lug'atdan topilgan so'zlarni og'zaki yoki yozma nutqda qo'llaydi. Masalan: "Yangi o'rgangan uchta so'zingiz ishtirokida kichik hikoya tuzing".

To'rtinchi daraja - **ijodiy mashqlar**. O'quvchi mustaqil ravishda lug'at bilan ishlaydi, so'zlar o'rtasidagi semantik aloqalarni aniqlaydi va kommunikativ mahsulot yaratadi.

Masalan, "Tabiatni asraylik" mavzusidagi darsda o'quvchilarga "musaffo", "asramoq", "ifloslanish", "ziyon" kabi so'zlar beriladi. O'quvchi avval darslikdagi matndan ularni topadi, keyin o'quv lug'atidan ma'nosini aniqlaydi. Keyingi bosqichda sinonim yoki antonimlarini topadi va oxirida mazkur so'zlardan foydalanib, tabiatni muhofaza qilishga oid kichik matn tuzadi.

Shunday qilib, bitta leksik birlik bilan ishlash jarayoni "bilish → anglash → tahlil qilish → qo'llash → kommunikatsiya" zanjiriga aylanadi.

O'quv lug'atlari bilan ishlashning yana bir muhim natijasi o'quvchida leksikografik kompetensiya shakllanishidir. Bu kompetensiya o'quvchining kerakli so'zni lug'atdan topishi, lug'at maqolasidagi ma'lumotlarni tushunishi, ma'nolarni farqlashi va olingan ma'lumotni nutqiy faoliyatga ko'chira olishini anglatadi. Xalqaro tadqiqotlarda boshlang'ich sinf o'quvchilarida lug'atdan foydalanish ko'nikmalarini shakllantirish uchun maxsus metodik tizim va o'qituvchining lug'aviy-metodik kompetensiyasi zarurligi ko'rsatilgan.

Mazkur metodikaning muhim jihati shundaki, o'quv lug'ati darslikka qo'shimcha yoki undan mustaqil manba sifatida emas, darslik mazmunini chuqurlashtiruvchi metodik vosita sifatida qo'llanadi.

Olingan nazariy va metodik natijalar darslik va o'quv lug'atlari integratsiyasi boshlang'ich sinf o'quvchilarining lingvistik-kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirishda bir qator imkoniyatlarga ega ekanligini ko'rsatadi.

Birinchidan, integratsiya o'quvchining so'z boyligini faol rivojlantirish imkonini beradi. Oddiy dars jarayonida yangi so'z o'qituvchi tomonidan izohlanib, o'quvchi tomonidan yodlab olinishi mumkin. Lug'at bilan integratsiyalashgan faoliyatda esa o'quvchining o'zi so'z ma'nosini izlaydi, ma'lumotni tahlil qiladi va undan foydalanadi. Bu esa o'quvchini passiv qabul qiluvchidan faol izlanish subyektiga aylantiradi.

Ikkinchidan, darslik va lug'at integratsiyasi kontekstual o'rganish imkonini yaratadi. So'zning lug'atdagi umumiy ma'nosi darslikdagi konkret matn bilan taqqoslanadi. Natijada o'quvchi so'zning ma'nosi nutqiy vaziyatga qarab aniqlanishini anglay boshlaydi.

Uchinchidan, integratsiya lingvistik va kommunikativ kompetensiyalarni parallel rivojlantiradi. Masalan, sinonimni topish - leksik bilimni; so'z turkumini aniqlash - grammatik bilimni; so'zni to'g'ri talaffuz qilish - fonetik ko'nikmani; so'zdan foydalanib gap tuzish esa kommunikativ ko'nikmani rivojlantiradi.

To'rtinchidan, lug'at bilan tizimli ishlash mustaqil ta'lim kompetensiyasini shakllantiradi. O'quvchi darsdan tashqari vaqtda ham notanish so'zga duch kelganda uni mustaqil izlash va tekshirish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Beshinchidan, mazkur metodika raqamli o'quv lug'atlaridan foydalanish uchun ham metodik asos yaratadi. Elektron lug'atda so'zning yozilishi va ma'nosi bilan bir qatorda audio talaffuz, rasm, qo'shimcha misollar va interaktiv topshiriqlarni berish mumkin. Biroq raqamli vosita an'anaviy lug'atni shunchaki almashtirmasligi, balki o'quvchining lug'aviy izlanishini qo'llab-quvvatlashi lozim.

Shu nuqtayi nazardan, boshlang'ich ta'lim uchun o'quv lug'atini yaratishda quyidagi metodik talablarni hisobga olish zarur:

- lug'at birliklari boshlang'ich sinf o'quvchisining yosh xususiyatlariga mos bo'lishi;
- izohlar qisqa, aniq va sodda berilishi;
- darsliklarda uchraydigan asosiy leksik birliklar bilan bog'liqlik ta'minlanishi;
- so'z ma'nosi kontekstual misollar orqali ochib berilishi;
- zarur hollarda sinonim, antonim va shakldoshlar ko'rsatilishi;
- so'zning grammatik xususiyatlari sodda shaklda berilishi;
- rasmlar va vizual materiallardan foydalanilishi;
- o'quvchini mustaqil izlanishga undovchi topshiriqlar mavjud bo'lishi;
- lug'atdan foydalanish strategiyalarini shakllantiruvchi mashqlar kiritilishi.

O'zbekistondagi tadqiqotlarda ham boshlang'ich sinf o'quvchilarida lingvistik kompetensiyani rivojlantirishda integratsiya, interaktiv metodlar, lingvistik vazifalar va kontekstli yondashuvlarning metodik imkoniyatlari qayd etilgan. OAK materiallarida esa boshlang'ich ta'limda lingvistik kompetentlikni shakllantirish uchun ta'limiy o'yinlar, integratsiya, interaktiv va kontekstli yondashuvlarni birgalikda qo'llashga asoslangan metodik ta'minot ishlab chiqilgani ko'rsatiladi.

Shunday qilib, darslik va o'quv lug'atining integratsiyasi faqat o'quv materiallarini birlashtirish emas, balki mazmun, metod, faoliyat va baholashning yagona tizimga keltirilishini anglatadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari asosida quyidagi xulosalarga kelindi.

Birinchidan, boshlang'ich ta'limda lingvistik-kommunikativ kompetensiyani rivojlantirishda darslik va o'quv lug'atlarini integratsiyalash o'quvchilarning til birliklarini ongli o'zlashtirishiga va ularni amaliy nutqiy faoliyatda qo'llashiga sharoit yaratadi.

Ikkinchidan, darslikdagi leksik materialning o'quv lug'atidagi semantik, grammatik, fonetik va kontekstual ma'lumotlar bilan bog'lanishi o'quvchining so'z ustida ishlash faoliyatini tizimlashtiradi.

Uchinchidan, "darslik → lug'at → topshiriq → nutqiy faoliyat → refleksiya" modeli boshlang'ich sinf o'quvchilarining lingvistik va kommunikativ kompetensiyalarini bir butun jarayon sifatida rivojlantirish imkonini beradi.

To'rtinchidan, o'quv lug'ati bilan ishlashni alohida metodik ko'nikma sifatida shakllantirish zarur. O'quvchi lug'atdan faqat ma'no izlash emas, balki so'zning kontekstdagi ma'nosini aniqlash, sinonim va antonimlarini topish, grammatik xususiyatlarini belgilash va uni nutqda qo'llash uchun foydalanishni o'rganishi kerak.

Beshinchidan, darslik va o'quv lug'atlari integratsiyasiga asoslangan metodika o'quvchilarning leksik, fonetik, grammatik, semantik va kommunikativ kompetensiyalarini kompleks rivojlantirish imkonini beradi.

Oldinchidan, mazkur yondashuvni takomillashtirish uchun kelgusida boshlang'ich sinflar darsliklaridagi leksik birliklarning elektron korpusini yaratish, har bir dars mavzusiga mos mini-o'quv lug'atlarini ishlab chiqish, interaktiv lug'at topshiriqlarini joriy etish hamda o'quvchilarning lug'at bilan ishlash kompetensiyasini mezonlar asosida diagnostika qilish maqsadga muvofiq.

Umuman olganda, darslik va o'quv lug'atlari integratsiyasi boshlang'ich ta'limda til o'qitishning "bilim berish" modelidan "bilimni faol nutqiy faoliyatda qo'llash" modeliga o'tishini ta'minlovchi samarali metodik yo'nalish sifatida qaralishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Qosimova K., Matchonov S., G'ulomova X., Yo'ldosheva Sh., Sariyev Sh. Ona tili o'qitish metodikasi. - Toshkent: Bayoz, 2022.
2. To'xliyev B., Shamsiyeva M., Ziyodova T. O'zbek tili o'qitish metodikasi. - Toshkent: O'zbekiston Milliy kutubxonasi nashriyoti, 2010.
3. Mahmudov N. va boshqalar. O'zbek tilining izohli lug'ati. 5 jildlik. - Toshkent: O'zbekiston milliy ensiklopediyasi, 2020.
4. Sayfullayeva R., Mengliyev B., Boqiyeva G., Qurbonova M., Yunusova Z., Abuzalova M. Hozirgi o'zbek adabiy tili. - Toshkent: Fan va texnologiya, 2020.
5. Abduvaliyeva D., Qayumova O. Boshlang'ich sinf o'quvchilarda ona tiliga oid lingvistik kompetensiyalarni takomillashtirish metodikasi. Ta'limning zamonaviy transformatsiyasi, 2023. T^{PKP} Tadqiqotlar
6. Xaqulova D.A. Lingvistik kompetensiyani shakllantirishda ona tili fanining o'quv dasturi tahlili.
7. Qayumova M. Boshlang'ich sinf ona tili darslarida kommunikativ kompetensiyalarni shakllantirish metodikasi. Maktabgacha va maktab ta'limi, 2025
8. Reyembayeva A.P. qizi. Boshlang'ich sinf ona tili ta'limida bog'lanishli nutqni rivojlantirishning lingvistik asoslari. Fan va jamiyat, 2026, 5-3, 50-52.
9. Murodullayeva D.I. Methodology of working on dictionaries in elementary school textbooks. Western European Journal of Linguistics and Education, 2024, 2(6), 281-284. W^{PKP} westerneuropenstudies.com
10. Zerdeli S. Principles of Pedagogical Lexicography in the Primary Educational System: Teaching Dictionary Skills and Strategies to Primary School Students. Studia Philologica, 38(2), 69-82. H^{Na}учные журналы
11. Omarova G., Kenzhegaliyeva M. Teaching Dictionary Skills to Elementary School Students. Pedagogy and Psychology, 2020, 43(2), 159-169. DOI: 10.51889/2020-2.2077-6861.21.
12. Sadvakas G.T., Omarova G.Zh., Abdykadyrov A.O. Methods for the Formation of Skills in Using Dictionaries by Primary School Students. Bulletin of Abai KazNPU. Series of Pedagogical Sciences, 2023, 77(1), 238-248. DOI: 10.51889/1728-5496.2023.1.76.025.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №10(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.